

Lægmandselement ind i Domstolene — at, eftersom Forholdet nu er, efter det Standpunkt, hvorpaa Videnskaben nu staar, og efter den Udvikling, Rævningsystemet har faaet hidtil, maatte man snarere komme til det, som ogsaa i Tydskland i sin Tid — jeg tror det var i 1873 — har fundet kraftige Forsvarere, ja, det er endogfaa blevet en Tanke, der er bleven optagen i et af de Lovforslag, der have været udarbejdet til en Retsreform, nemlig at man sammenjelmte Lægmandselementet med de retskærde Dommere i eet Kollegium, saaledes at de raadslaa i Jellesstob. Derved vil man jo dog kunne lade Domstolene tilflyde den fornødne praktiske funde Forstand, som man tror det nødvendigt at hente fra Lægmandenes Kredse, og man vil paa samme Tid være sat istand til paa en langt anderledes grundig Maade at forsyne det læge Element med den juridiske Oplysning, som det har behov i sit Raad paa hvert Punkt. Jeg skal imidlertid ikke paaftaa, at det i og for sig vilde være den rigtige Løsning, som man tilsidt vil komme til, at man indfører Medlemsmand; men jeg mener nu, at saaledes som Sagen for Diebliffet staar med Hensyn til Rævningerne, er Forholdet egentlig det, at man ikke er kommen til nogen endelig Løsning af Spørgsmaalet endnu, og saalænge det ikke er sket, tror jeg, man vil gjøre vel i at udsætte Spørgsmaalets Afgjørelse. Smidlertid opnaa vi ganske vist saa længe ikke heller de politiske og sociale Fordele, som der opnaas ved Rævningers Indførelse; men vi have kunnet hjælpe os ganske godt foruden dem hidtil, og hvad nu det politiske Moment angaar for Rævningernes Vedkommende, saa maa jeg tilstaa, at jeg ikke har saa overordentlig stor Tro i saa Denjeende. Resultatet er vel nemlig i Grunden det, at saasnart der kommer særlig bevægede, politiske Tilstande, saa skrider man dog til at sætte Rævningsystemet til Side, saa staar det ikke til. Man kan ikke forvente Folk i, at det er saa. Ser man hen paa Rusland, saa undrer det mig, at man ikke har seiet Rævningeinstitutionen ud der for længe siden, og se vi hen til Irland, hvor den dog fra gammel Tid hører hjemme, saa spørger jeg: Hvad er det egentlig for en Rolle, Rævningeinstitutionen spiller under de nu for Tiden herskende bevægede Tilstande derovre. Altsaa: jeg tror ikke, at vi tabe saa Stort ved at udsætte Spørgsmaalet om Rævningers Indførelse nogen Tid endnu. Jeg tror, at vi snarere ville vinde ved at gjøre det, idet vi saa snarest kunde komme til at faae dem indførte i en Skikkelse, som vi kunde være overbeviste om at være tjent med.

Alberti: I Modsetning til den Ugunst og Misstemning, som den sidste, ærede Taler nærede mod Rævningeindretningen, vil jeg prise og love baade Grundloven, Proceskommissionen og Justitsministeren, Grundloven, fordi den har be-

stemt, at Rævningeindretningen skal indføres i Danmark, Proceskommissionen og Ministeren, fordi der fra de tvende Sider er leveret et Lovforslag, som i væsentlige Punkter tilfredsstiller de Fordringer, man kan stille til en Rævningeindretning. Naar man havde levet i 1848, vilde det have været anset for en besynderlig Modsigelse mellem den offentlige Mening og den grundlovgivende Rigsforsamling, hvis ikke den grundlovgivende Rigsforsamling var kommen ind paa at tale om Rævninger. Det var i den Tid en staaende Materie som Bevis paa, at den borgerlige Selvtændighed nød sin Ret. Det var en staaende Bevisætning, at dertil hørte Rævningeindretningen. Det havde man lært fra England, fra Frankrig og Belgien og tilbøds fra Rhinpreussen. Man kan læse sig det Samme til i Proceskommissionens Motiver; der staar det meget kortfattet — og meget udførlig alligevel — fremstillet. Det blev i den grundlovgivende Rigsforsamling anerkjendt gennem Bestemmelser i Grundloven, at vor Retspleie, navnlig Strafferetspleie, lider af betydelige Mangler. Bevist for, at denne Erkjendelse fandt sit Udtryk i den grundlovgivende Rigsforsamling, er Grundlovens Bestemmelse om, at Voligen er ukrænkelig, og at der hverken kan ske Husundersøgelse eller Ransagning uden efter en Retskjendelse. Man havde lidt indtil den Dag af uberettigede Husundersøgelser; men den grundlovgivende Rigsforsamling vilde her indføre den engelske Sætning om, at Ens Hus er Mandens Borg og ukrænkelig. Endvidere fastsatte Grundloven, at Ingen kunde fængsles uden efter en Retskjendelse, at en Fængslingskjendelse skulde afgives inden 3 Dage efter Anholdelsen, og at Fængslingskjendelsen skulde ledfages af Grunde; thi man troede derved at kunne hindre uberettigede og langvarige Fængslinger. Naar man nu vil spørge, om vor Retspleie endnu lider af disse samme Mangler, eller om disse Regler om Voligens Ukrænkelighed og om Fængslingskjendelsens Afgivelse have medført den tilsigtede Forbedring, siger jeg, at Forbedringen har man ikke kunnet kjende synderlig til. Vel er det saa, at Ransagninger og Husundersøgelser kun kunne ske efter en Retskjendelse; men man har ikke brugt den Føregangsaade, at Dommeren selv skulde foretage Undersøgelsen. Denne sfer i Almindelighed ved en Fuldmægtig, eller, hvad der efter min Formening er endnu værre, det Sædvanlige her i Kjøbenhavn er, at Husundersøgelsen sfer ved Politibetjente, og at den sfer paa den Maade, at Politibetjenten ved en eller anden Forestilling Løfter den paagjældende Indvitt til at sige, at han eller hun ikke har Noget imod Undersøgelsen, fordi Vedkommende ikke veed, at der udfordres en Retskjendelse, og paa den Maade er i Virkeligheden Grundlovens Bestemmelse om Voligens Ukrænkelighed og Nødvendigheden af Retskjendelse for Ransag-